

ZANIKLÁ KAPLE PANNY MARIE BOLESTNÉ NA MELÍŠKU

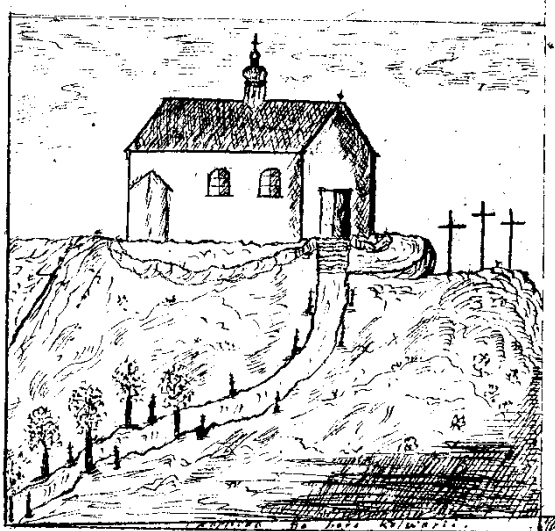
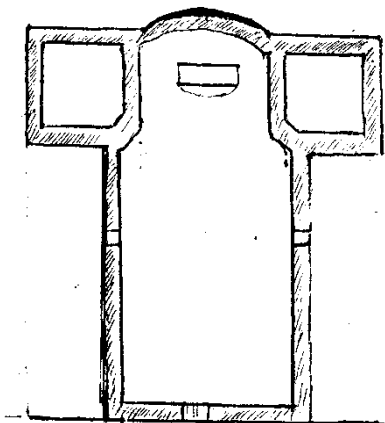
Na kopci Kalvárii nad městem (dnes Melíšek) stával od dávných časů kostelík Matky Boží Bolestné. Počátky kostelíka nejsou zatím spolehlivě objasněny. Ve farní kronice P. Antonína Svobody se dočteme, že byl dříve na hlínu, od r. 1703 z nalezeného pokladu „Svojkovského“ a z příspěvku vrchnosti p. Jana Esaiáše z Hartigu na vápno postaven. Svatyně měla jednoduchou jednododní dispozici s kvadratickým presbytářem a dvěma menšími prostorami po jeho stranách. Střechu měla sedlovou, na jejím hřbetu se tyčila malá věžička. V kapli se nacházel obraz Piety, na němž malíř zachytil též podobu této kaple s křížovou cestou a také podobu kamenického zámku. Po r. 1728 bylo ustaveno při kapli bratrstvo „Nejsvětější rodičky Boží Panny Marie“, v jehož knize bylo zapsáno 150 bratrů a sester. Ve farní kronice se o tom píše: *Po r. 1728 počalo se při kapli této bratrstvo „Nejsvětější rodičky Boží Panny Marie“, mající knihu bratrstva, v níž 150 audů co bratrů a sester se čítalo, jichž vůdcem a představeným býval duchovní pastýř kamenický. Po čase se úmrtím mnoha audův toto bratrstvo přestalo. Protož umínil si r. 1753 tehdejší důstojný vrchnostenský Václav Jan Anton Lenert (od r. 1765 – 1794 vrchní náčelník tuto) nadřečené bratrstvo obnoviti, a k tomu čili druhého kaplana v Kamenici založiti, aby výhodně v nadzminěné kapli dvě mše svaté na úmysl živých i mrtvých audů téhož bratrstva sloužil. Až do r. 1763 sešlo se 1500 zl. ku ... kterým město 375 zl, vesnice 711 zl, a nadřečený duchovní ze sbírky, z bubnovského pokladu, a sám od sebe 289 zlatými přispěl. Bylo ustanoveno, by se u stolice papežské zakročilo o plnomocné odpustky na neděli 3-tí po velikonocích, jakožto nejhlavnější slavnost bratrstva, 2 o oltář, tak nazvaný „altare privilegitum“. 3. by kaplan výhodně 2 mše sv. v kapli blah. Panny Marie sloužil. 4. by děkan zdejší jakož přednosta celého bratrstva každý měsíc jednou kázání a odpoledne Eshortu na Kalvárii držel, odtudž, i když kaple byla zrušena, ten obyčej pozůstal, že až do r. 1823 každou čtvrtou neděli (neděle měsíční) místo kázání po kostele se průvod vedl a jistá pobožnost u oltáře se konala. ...*

Hlavní pouť zde bývala vždy třetí neděli po velikonocích, kdy se tenkrát slavila památka Panny Marie Bolestné. V roce 1765 nechala hraběnka Marie Terezie z Golců ke kapli pořídit křížovou cestu. Tato křížová cesta, zhotovená jindřichohradeckým kameníkem M. Brožem, vedla od zámeckého rybníka lipovým stromořadím až ke kapli. Na jejím začátku bývala socha Ježíše Krista v Getsemanské zahradě, o níž nic dalšího nevíme. V roce 1785 byla kaple nařízením císaře Josefa II. zrušena. Oltářní obraz Panny Marie Bolestné byl přenesen do kaple sv. Máří Magdaleny na Brádle a byl zřejmě několikrát přemalován (naposledy v r. 1935 katechetou A. Hoftychem). Dnes se uchovává v presbytáři kostela. V roce 1799 kapli koupil majitel panství J. Nádherný a prodal ji měšťanu Růžkovi, který z ní udělal hospodu. V roce 1804 byla použita za cvočkárnu a v r. 1807 byla zbourána a stavební materiál z ní rozprodán.

Některé zvyky bratrstva se udržely ještě po zrušení kaple až do roku 1823. Křížová cesta byla v roce 1806 z Kalvárie přemístěna na Brádlo.

Pramen: Farní kronika P. Antonína Svobody z r. 1846

vo pravozen:

*Měla kaple ta 8 sáhů 4 šířav. výšky,
a 4 " 2 " šířky.*

Náčrtek kaple na Melišku z farní kroniky P. Antonína Svobody

bývalý oltářní obraz „Pietà“ z kaple na Melišku